

Fremtidens landskab

Forord

Ungeklimarådet:

Kathrine Strange,
Jeanette Andersen,
Benjamin Bøgen
Pedersen, Linea
Sveistrup, Gorm
Nissen, Lise Coermann
Mathiesen, Emil
Koch, Linus Lindquist,
Frederikke Viltøft
Mygind, Klara
Agnethe Toft, Marie
Smedegaard Andersen,
Asbjørn Frier, Lukas
Olesen og Laxmy
Krishnapillai

Den Danske Ordbog definerer "landskab" som "den del af et landområde med træer, marker, søer, bakker, huse m.m., som man kan se fra et bestemt sted, eller som man opfatter som typisk for et større område". Ordbogen rummer også en mere overført betydning: "et område eller felt, som noget foregår eller hører hjemme i, eller som er præget af en bestemt aktivitet".

Det er netop i dette krydsfelt, mellem landskabet som fysisk landområde og som et felt præget af menneskelig aktivitet, at begrebet skal forstås i denne antologi.

I en tid, hvor halvdelen af danske unge forbinder en rapsmark med natur ([Frejs Ungeindex 2026](#)), er der behov for nye måder at tale om Danmarks arealer på og om, hvordan vores landskaber forvaltes. De danske landskaber er i høj grad kulturlandskaber: formet gennem generationer af politiske beslutninger, økonomiske prioriteringer, teknologiske muligheder, ejerskab, lovgivning og forestillinger om nytte og skønhed.

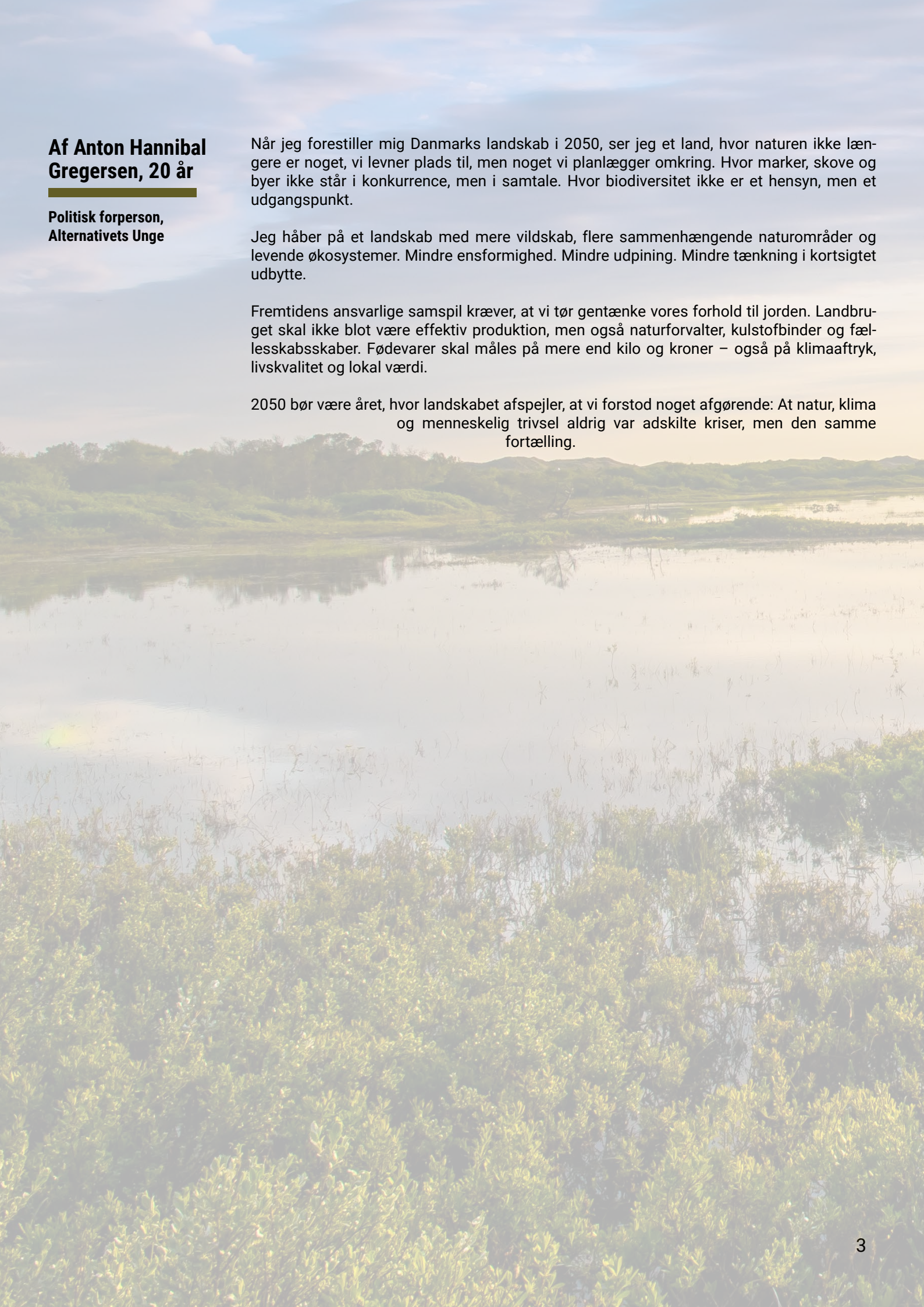
Med Trepartsaftalen vedtaget i 2024 blev det yderligere tydeliggjort, at mange hensyn skal balanceres i landskabet: klima, natur, fødevareproduktion, biodiversitet, energi, klimasikring og beskyttelse af drikkevand. Samtidig presser virkeligheden sig på. Udbygningen af energinettet er forsinket, biodiversitetskrisen er akut, og vores vand- og havmiljøer er i kritisk dårlig stand. Alt sammen tvinger os til at gentænke, hvordan fremtidens landskaber skal se ud.

I denne antologi har vi bedt unge fra forskellige steder i Danmark om at male deres billede af fremtidens landskab. Se det som en mosaik, hvor fantasi, kreativitet, håb og drømme er drivkræfter. Klimadebatten er ofte præget af afsavn, vrede og bekymring, men i en *crisis of imagination* (Gosh, 2016) er vi nødt til at kunne forestille os en bedre fremtid for overhovedet at kunne tro på den ([Danske unge bringer kreativitet, glæde og fællesskab ind i klimakampen](#)).

Biogasanlæg, svinefabrikker, kornmarker, urørt skov, transformerstationer, faunapassager, erstatningsnatur og vandhuller er alle manifestationer af de valg, der træffes, politisk såvel som i civilsamfundet. Derfor er det ikke uvæsentligt at rette blikket mod de landskaber, som klimakrisen og den grønne omstilling danner rammen om.

Ungeklimarådet er sat i verden for både at rådgive den siddende klimaminister og mobilisere ungdommen. Derfor har vi spurgt en række unge:

*Hvordan ser Danmark egentlig ud i 2050,
24 år fra nu?*

Af Anton Hannibal Gregersen, 20 år

Politisk forperson,
Alternativets Unge

Når jeg forestiller mig Danmarks landskab i 2050, ser jeg et land, hvor naturen ikke længere er noget, vi levner plads til, men noget vi planlægger omkring. Hvor marker, skove og byer ikke står i konkurrence, men i samtale. Hvor biodiversitet ikke er et hensyn, men et udgangspunkt.

Jeg håber på et landskab med mere vildskab, flere sammenhængende naturområder og levende økosystemer. Mindre ensformighed. Mindre udpining. Mindre tænkning i kortsigtet udbytte.

Fremtidens ansvarlige samspil kræver, at vi tør gentænke vores forhold til jorden. Landbruget skal ikke blot være effektiv produktion, men også naturforvalter, kulstofbinder og fællesskabsskaber. Fødevarer skal måles på mere end kilo og kroner – også på klimaaftryk, livskvalitet og lokal værdi.

2050 bør være året, hvor landskabet afspejler, at vi forstod noget afgørende: At natur, klima og menneskelig trivsel aldrig var adskilte kriser, men den samme fortælling.

Af Marie Rørby, 26 år

Den Grønne Ungdomsbevægelse

Jeg er vokset op på Falster. Fladt og fyldt med roemarker så langt øjet rækker. Men om 30 år, når jeg kører rundt på de samme veje, håber jeg i stedet at se et meget mere diversit landskab.

Jeg håber at se mange flere vådområder, hvor biodiversiteten kan få lov at udfolde sig. At den sorte bare muld er plantet til med diverse kløver- og urteblandinger, som nærer mikrolivet i jorden. Hvor de store konventionelle landbrug er blevet regenerative. De har fået øjnene op for, at jorden er levende og er en medspiller i at dyrke landbrug, så de ikke skal bruge pesticider og kunstgødning.

Jeg håber at se skilte til små landbrug, der dyrker grøntsager til lokale. At mange flere unge landbrugere dyrker jorden, fordi de er i stand til at leje jorden gennem en statslig jordbrugsfond. Men jeg ser også færre marker. Nogle steder er skov sprunget op, hvor familier tager på udflugt, og hvor den store attraktion er, hvis man kan spotte den vilde hest, der bidrager med naturgenopretning. Og i stedet for kun at se store stalde, kan man nu se grise i det fri, der går og roder i jorden. Jeg glæder mig til om 30 år forhåbentlig at møde dette, som er fyldt med liv i alle dens former.

Af Sagi Halevi, 22 år

Liberal Alliances Ungdom

Når jeg forestiller mig Danmarks landskab i 2050, tænker jeg først og fremmest på mere skov. Ikke som et politisk projekt, men som noget der næsten føles uundgåeligt i et samfund, der gradvist er blevet mere bevidst om sit eget aftryk. Jeg håber, vi når dertil, hvor vi ikke bare taler om bæredygtighed, men også begynder at mærke, hvad ansvar egentlig betyder i praksis. At vi bruger mere af vores egne ressourcer og mindre af andres. At vi stille og roligt bevæger os væk fra idéen om, at natur kan være noget, man i realiteten lægger over på andre lande, uden rigtigt at forholde sig til det.

For mig er skov mere end klima og CO₂. Det er også noget menneskeligt. Noget æstetisk. Noget der skaber ro, liv og en følelse af sammenhæng. Jeg tror, vi i fremtiden vil værdsætte naturen på en lidt anden måde, ikke kun som et redskab, men som en værdi i sig selv. Som noget der gør vores omgivelser rigere, ikke bare økonomisk, men også oplevelsesmæssigt.

Jeg forestiller mig også, at vi i 2050 vil have fundet flere løsninger, der gør det lettere at bevare naturen uden hele tiden at opleve det som et fravalg. Teknologi, materialer og nye måder at producere og bygge på vil sandsynligvis ændre mange af de valg, vi i dag ser som modsætninger. Måske vil vi se tilbage på nogle af nutidens løsninger som midlertidige trin, snarere end endestationer.

I sidste ende håber jeg, at landskabet i 2050 afspejler et samfund, der ikke kun har ændret sine teknologier, men også sit blik på naturen. Fra noget vi bruger, til noget vi lever sammen med.

Af Christian Orthmann, 27 år

Formand for
LandboUngdom

Landskabet er mere end ét udsyn. Det er et udtryk for de valg, vi træffer. For det samfund, vi ønsker. For den fremtid, vi tør forestille os.

Landskabet er både jord og idé. Både muld og menneske.

I Danmark er landskabet i høj grad et kulturlandskab. Det er formet af generationers arbejde, af politiske prioriteringer, teknologiske fremskridt og drømme om et bedre liv. Hver læhegnslinje, hver drænkanaal og hver staldbygning fortæller historien om mennesker, der har taget ansvar for at brødføde et land – og en verden.

Men vi står i et nyt krydsfelt.

Når halvdelen af danske unge i dag forbinder en rapsmark med natur, viser det, at vi mangler sprog for den virkelighed, vi står i. Landbruget er ikke uberørt natur og det er heller ikke naturens modsætning. Det er et dyrket landskab, et livslandskab og et fælles landskab. Og det er netop i spændingsfeltet mellem produktion, natur og fællesskab, at fremtidens løsninger skal findes.

Med Trepartsaftalen blev det tydeligt, at fremtidens landskab skal rumme mange hensyn på én gang, klima, biodiversitet, fødevarerproduktion, energi, drikkevand og klimasikring. Det er ikke en enten eller dagsorden. Det er en både og opgave.

For os unge landbrugere er det afgørende at, dansk landbrug kan og vil være en del af fremtidens løsninger.

Vi kan levere fødevarer med stadigt lavere klimaaftryk.

Vi kan producere grøn energi gennem biogas og energiparker.

Vi kan skabe mere plads til natur og biodiversitet, målrettet og klogt.

Vi kan beskytte vores drikkevand og genoprette vandmiljøer.

Men vigtigst af alt. Vi vil.

Viljen findes hos de unge landbrugere, der hver dag investerer i ny teknologi, nye dyrkningssmetoder og nye samarbejder. Den findes i dem, der planter læhegn, udtager lavbundslande og indgår frivillige aftaler om naturpleje. Den findes i en generation, der ikke ser grøn omstilling som en byrde, men som en mulighed for at gentænke erhvervet.

Vi tager ansvar for jorden, fordi den er vores arbejdsplads, men også vores arv.

Den jord, vi sår i, er den samme jord, vores bedsteforældre kæmpede for at dyrke, og som vores ufødte børn en dag skal leve af. Hver mark rummer både historien om dem, der kom før os, og håbet om dem, der kommer efter. Ansvar er derfor ikke et politisk slagord for os. Det er et vilkår.

For når man lever af jorden, lever man også med dens konsekvenser. Vi mærker tørken. Vi mærker regnen. Vi ser forandringerne først. Derfor har vi også en særlig forpligtelse til at være en del af løsningen.

Fremtidens landskab i 2050 skal ikke være et kompromis præget af afsavn. Det skal være et landskab præget af ambition. Ikke et opgør mellem landbrug og natur, men et bevis på, at de to kan styrke hinanden.

Når vi dyrker mere præcist, frigør vi plads til mere natur. Når vi genopretter lavbundslande, beskytter vi både klima og vandmiljø. Når vi integrerer grøn energi i landbrugslandet, bidrager vi til fællesskabets omstilling. Når vi planlægger klogt, kan marker, enge, skove og energianlæg stå som symboler på balance, ikke konflikt.

Forestil jer et Danmark, hvor hver kvadratmeter bruges med omtanke. Hvor biodiversiteten ikke er en rest, men en integreret del af helheden. Hvor produktion og ansvar går hånd i hånd.

Det kræver mod at forandre et erhverv med rødder dybt i historien. Men dansk landbrug har aldrig stået stille. Fra hedeopdyrkning til andelsbevægelse, fra mekanisering til digitalisering. Vi har altid udviklet os, når samfundet har haft brug for det.

Den næste udvikling er ikke en afvikling. Det er en videreudvikling.

Klimadebatten er ofte præget af bekymring og dommedagsfortællinger. Men hvis vi kun taler om det, vi skal stoppe, mister vi evnen til at se det, vi kan skabe. Fremtidens landskab formes ikke kun på Christiansborg, men af de mennesker, der lever og arbejder i det hver dag og af unge, der tør forestille sig et landbrug, der både producerer mad til millioner og samtidig bidrager positivt til klima og natur.

I 2050 vil Danmark stadig være et landbrugsland. Men det vil være et landbrugsland, hvor vi har taget ansvar for helheden. Hvor vi har fundet balancer. Ikke perfekte, men bæredygtige. Hvor vi har insisteret på, at fødevareproduktion, biodiversitet og klimaansvar ikke er hinandens modsætninger, men hinandens forudsætninger.

Fremtidens landskab bliver ikke til af sig selv. Det bliver til gennem samarbejde på tværs og viljen til at tage ansvar, også når det er modige beslutninger, svært.

For fremtidens landskab er ikke kun en vision.

Det er et ansvar.

Og det ansvar tager vi på os.

Sammen.

Af Sarah Abildskov, 26 år

Forkvinde for Rød-Grøn Ungdom

Jeg vågner tidligt i foråret. Fuglene synger over markerne, og solen falder ind gennem mit østvendte vindue. Jeg ligger et øjeblik og lytter til min mands blide snorken. Jeg lister ud i køkkenet og kværner kaffebønner. Den varme duft fylder rummet, mens solen kaster sit lys over mit elskede Lolland.

Engang smagte min morgenkaffe af dårlig samvittighed. Vores forbrug sled på naturen og på mennesker langt væk. Men noget ændrede sig efter jordskredsvalget. Håb spredte sig hurtigere end afmagt. Vi begyndte at tage ansvar – ikke kun for vores egen fremtid, men også for dem, der dyrker det, vi lever af.

Jeg tænder kaffemaskinen. Strømmen kommer fra vindmøllen i min baghave. Jeg kan skimte den hvide kæmpe fra køkkenvinduet, dens vinger drejer roligt over lupinmarkerne.

Vi rejste den selv her på egnen. Vi var trætte af, at vores landskab kun var en ressource for udenlandske kapitalfonde. Nu er overskuddet vores. Vi brugte det til at holde skolen på Fejø åben, sikre overlevelsen af bussen mellem Nakskov og Tårs og til at genoprette færgen til Askø.

Når et landskab deles, passes og ejes i fællesskab, begynder det at blomstre. Ikke kun naturen – men også livet omkring den.

**Af Caroline
Lundsten
(FLUF), Solveig
Keldebæk (FLOR),
Jonatan Rønn og
Rasmus Sandorff
(Økologisk
Ungdoms-
bevægelse),
21-35 år**

**Ung Madalliance -
Landbrugsalliancen
for grønne
ungdomsorganisationer**

I fremtidens mangfoldige og naturnære Danmark, er naturen igen kommet på fode. Det skyldes at vi stoppede med at forurene den med konventionelle sprøjtegifte og gødning, og fordi vi beskyttede den med naturnationalparker og beskyttelsesområder.

Landbruget er markant forandret gennem progressiv landbrugslovgivning, og livet er kommet tilbage på landet med større mangfoldighed, trivsel og en ny andelsbevægelse.

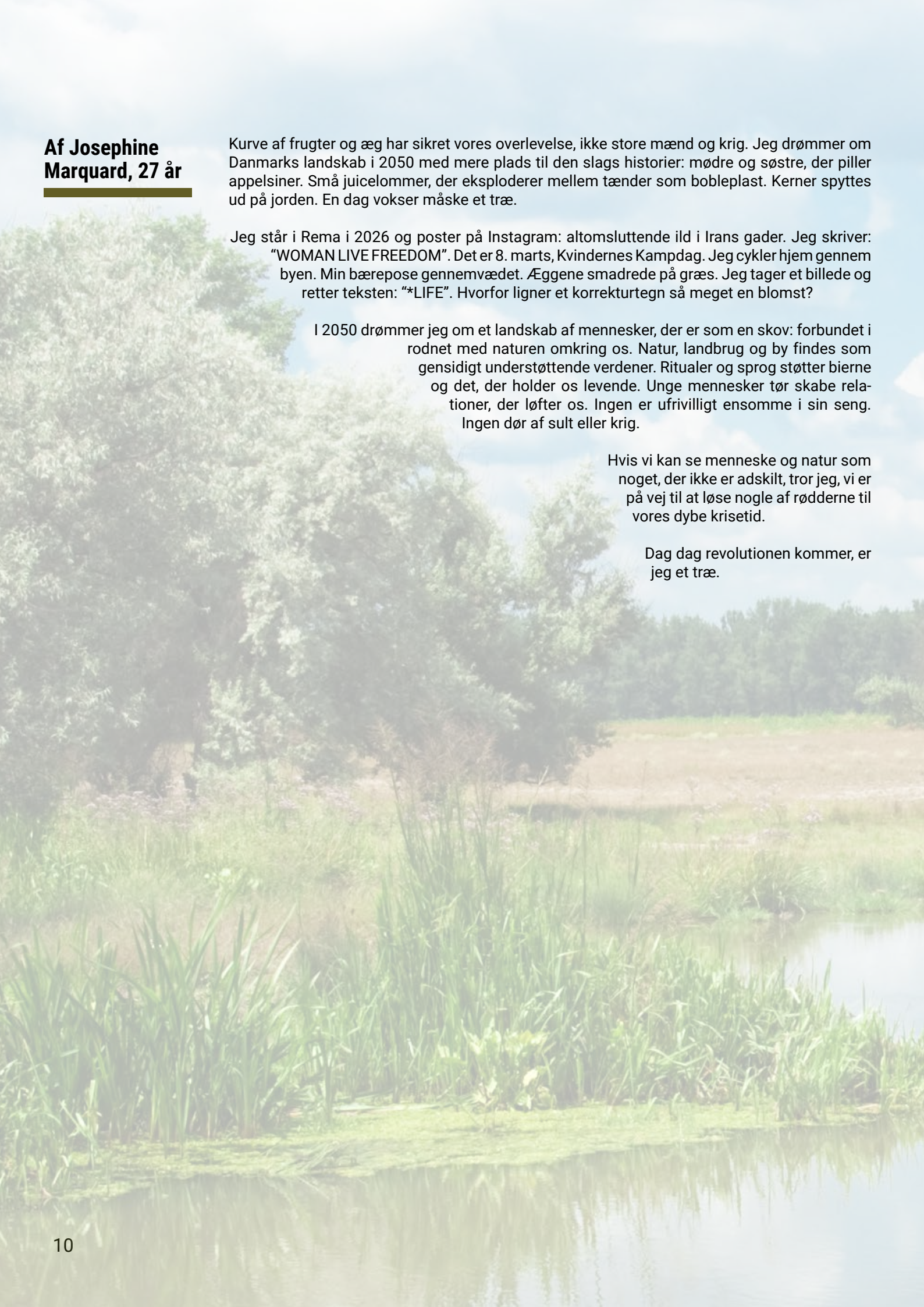
Det intensive industrilandbrug er udfaset og landbrugerne hjulpet ud af gældsætning og afhængighed af pesticidgiganter. I stedet driver vi naturnært/agroøkologisk landbrug, der er langt mere effektiv til at brødføde mennesker og endda hjælper med at skabe større agrobiodiversitet. Det naturnære landbrug er reelt rustet til klimaforandringerne ved at opbygge jordsundheden og bevare vores frøkulturarv.

De internationale kapitalfonde er smidt på porten, og i stedet bliver sund og nærende mad respekteret som den menneskeret det allerede var i 2026.

Alt dette skyldes, at det politiske landskab er forandret til fordel for demokratiet og borgerne.

Lægger man sig i marken kan
landracehusdyr, der passer
hørende plantesorter.

man høre insekter og gamle
perfekt til de hjemme-

Af Josephine Marquard, 27 år

Kurve af frugter og æg har sikret vores overlevelse, ikke store mænd og krig. Jeg drømmer om Danmarks landskab i 2050 med mere plads til den slags historier: mødre og søstre, der piller appelsiner. Små juicelommer, der eksploderer mellem tænder som bobleplast. Kerner spyttes ud på jorden. En dag vokser måske et træ.

Jeg står i Rema i 2026 og poster på Instagram: altomsluttende ild i Irans gader. Jeg skriver: "WOMAN LIVE FREEDOM". Det er 8. marts, Kvindernes Kampdag. Jeg cykler hjem gennem byen. Min bæreposse gennemvædet. Æggene smadrede på græs. Jeg tager et billede og retter teksten: "*LIFE". Hvorfor ligner et korrekturtegn så meget en blomst?

I 2050 drømmer jeg om et landskab af mennesker, der er som en skov: forbundet i rodnet med naturen omkring os. Natur, landbrug og by findes som gensidigt understøttende verdener. Ritualer og sprog støtter bierne og det, der holder os levende. Unge mennesker tør skabe relationer, der løfter os. Ingen er ufrivilligt ensomme i sin seng. Ingen dør af sult eller krig.

Hvis vi kan se menneske og natur som noget, der ikke er adskilt, tror jeg, vi er på vej til at løse nogle af rødderne til vores dybe krisetid.

Dag dag revolutionen kommer, er jeg et træ.

Af Benedikte Thorn, 24 år

LandoUngdom

Jeg tror ikke, det bliver enten/eller. Den skal spille flere roller samtidig:

- Effektiv forsyning (stadig vigtigt)

Vi skal stadig producere mad effektivt – især på de bedste jorde.

Naturpleje (langt vigtigere end i dag)

Landbrug kan aktivt skabe biodiversitet:

Græsning

Småbiotoper

Varierede dyrkningsformer

Udover det kommer vi til at opleve flere

Flere nicheprodukter

Stærkere kobling mellem landskab og fødevarer

Mindre volumen, højere værdi

Af Lærke Brodersen, 26 år

Gram Slot

I 2026 valgte vi at være modige. Vi turde gå tilbage til vores oldeforældres måde at dyrke landskabet på og at se på rigdom som noget andet og større end blot økonomi.

Det var modigt af os, da vi omvendte Danmarks arealudnyttelse, så størstedelen i dag dyrkes økologisk.

Det krævede mod at stå ved, at det mindste, vi kan give dyrene tilbage, når vi stjæler deres frihed fra dem for at bruge dem til produktion, er at sørge for, de har det godt: at de kommer på græs og at ungerne bliver ved deres mor.

Det var modigt af dem, der flyttede tilbage til landsbyerne, og som uden andet dyrknings-erfaring end den, de havde fået i et valgfag på højskole, startede deres egne køkkenhaver op, hvor de groede grøntsager til dem selv og deres by. De turde, fordi de troede på lokalsamfundet, og takket være dem, er der landet over lokale madmarkeder, hvor vi mødes og ser hinanden i øjnene.

Det krævede mod fra landmændenes side at investere i at omlægge deres landbrug til skovlandbrug, men de turde fordi der var opbakning fra hele landet.

Men fordi vi var modige dengang, er nutidens unge

det ikke længere et risikabelt valg for landmænd at træffe bæredygtige beslutninger: det er det naturlige.

Af Anders Graversen, 21 år

Venstres Ungdom

Jeg ser et Danmark, hvor landbruget har reel dyrkningsfrihed, og hvor den enkelte landmand frit kan disponere over sine arealer og vælge sine afgrøder. Et landbrug, hvor retningen ikke fastlægges af detailregulering, men af forbrugernes præferencer og valg. Samtidig ser jeg et dansk landbrug, hvor produktion og natur ikke er modsætninger, men forudsætninger for hinanden. Hvor skov integreres som en naturlig del af bedriften, og hvor biodiversitet går hånd i hånd med jagt, friluftsliv og et rigt dyre og fugleliv.

Dansk landbrug er en hjørnesten i vores fødevareforsyningssikkerhed. I en tid med krig i Europa er det ikke tidspunktet at reducere produktionen, men at styrke et bæredygtigt og effektivt landbrug, der kan levere fødevarer i høj kvalitet til både Danmark og omverdenen.

Derudover rummer landbruget et markant energipotentiale. Gennem udnyttelse af restprodukter som gødning, halm og græs kan landbruget bidrage aktivt til en stabil og bæredygtig energiforsyning.